

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo v se leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“: za petletno vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je pošiljati vredništvu „Edinosti“. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

NOVIČAR.

Odlikovanje. Poštni komisar Peter Cora v Trstu dobil je zlati križec za zasluge z krono.

Katoliški shod bode dno 27. t. m. v Würzburgu. Apostolski nuncij bavarski, msgr. Agliardi govoril bode na tem shodu po napotkih, katere dobi neposredno od sv. stolice. — V Vatikanu propisujejo veliko važnost temu nemškemu katoliškemu shodu. — Hamburški „Correspondent“ javlja, da so nemški katoliški krogi prepričani, da izvoli prihodnji konklave nemškega papeža in to nadbiskupa dr. Koppa. (P?)

Politiška preiskava. Včeraj jutro je bila hišna preiskava v stanovanjih Hermana Niederkorna, lekarja v lekarni Liprandi in Petra Favota, služabnika iste lekarne. Po izpraševanju pri redarstvenem vodstvu izpustili so Favota, Niederkorna pa so poslali v preiskovalni zapor.

Nič ni tako skrito, da bi ne bilo kdaj očito. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo, da so pred kakimi 4 leti nepoznani zločinci ukradli na tukajšnji pošti veliko svoto 60000 gld. Vendar pa so že takrat zaprli poštnega slugo Severja, a so ga morali izpustiti, ker ni bilo pravih dokazov. Ker pa je Sever v poslednjem času živel dokaj potratno in je celó hiše kupoval, vzbudil je pri policiji sum — in sedaj ga imajo pod ključem. Z njim vred so zaprli tudi njegovega očeta nekoga Nodalea. Ta zadeva je sedaj še precej temna, ali misliti je že sedaj, da je imel Sever več pomagačev.

Ne pobalinstvo, ampak lopovstvo! Neki lopov si je ogrešil svojo dušo s činom, ki kaže kako nizko je že pala morala — altro che „avita coltura“ — v mestu našem in ki priča, da nekaternikom niti svetišča Božja niso več sveta. Ta lopov — mi mu ne moremo reči drugače — vžil je namreč v kotlino za blagoslovljeno vodo v cerkvi sv. Justa srebrnega nitrata. Ker ima ta izdelek to lastnost, da pušča za seboj črne sledove, bili so seveda črni po obrazi vsi tisti, ki so se prekrizali. — Ta grdi čin imenuje „Triester Zeitung“ pobalinstvo, mi pa pravimo, da je lopovstvo.

Skrivno mesnico zasledili so v ulici Cecilia ter konfiskovali kravo, koje je hotel ta „pošteni“ mesar ravnokar pobiti. Gospodarja „mesnice“, imenom Karl Vatta, in pa jednega hlapca so zaprli. Prav tako! V teh resnih časih, ko je povsodi slišati o raznih nalezljivih boleznih, je treba popiti z debelimi prsti take rokovnjače, ki iz sebičnosti postavljajo v nevarnost zdravje svojih sosesčanov.

„Rojansko posojilno in konsumno društvo“ imelo je meseca julija tega leta 2872 gld. 37 kr. dohodkov in 2693 gld. 81 kr. stroškov, torej vkupe 5566 gld. 18 kr. prometa. — V minolem poluletju je pa imelo 42.926 gld. 41 kr. skupnega prometa, namreč 21.601 gld. 89 kr. dohodkov in 21.324 gld. 52 kr. stroškov. Reservni zaklad je do 30. junija t. l. zrasel za 171 gl. 25 kr. ter šteje danes 589 gl. 63 kr. V minolem poluletju je k društvu pristopilo 72 novih udov ter je do danes uplačalo 98 novih deležev. — Kakor je videti iz predstojajočih števil, to društvo lepo napreduje vseh neutrudljivega delovanja njega predstojništva in nadzorništva. Vendar bi pa bilo želeli nekoliko več za-

nimanja za prekoristno to zadrugo, osobito pri mestni inteligenciji. Društvo vzdržuje v ulici Belvedere št. 3. lastno prodajalnico jestvin in v Rojanu svojo gostilno. Obe sicer delujeta izvrstno, a če bi vsi tržaški Slovenci držali se gesla „Svoji k svojim“, lahko bi se v kratki dobi delovanje tega društva še bolj razširilo ter donášalo svojim udom še večjih koristi. Naj bi ne bilo v mestu Slovenca rodoljuba, koji bi ne bil ud pri tem društvu ter bi se ne posluževal v njega prodajalnici jestvin. Koristili bi ti pa sami sebi ter narodni stvari, kajti pomagali bi vrlo slovenskemu podjetju do sijajnega napredka. Naj toraj to naše priporočilo najde odmev v rodoljubnih srcih tržaških Slovencev v obče. Dočim se siromašni delavci od sv. Jakoba ne plašijo ni dolge poti ni truda ter zahajajo kupovat v zadružno prodajalnico, pogreša društvo še mnogo slovenskih družin, stanujočih v daljnih krajih mesta, koji se za društvo ne brigajo ter rajši zahajajo kupovat potrebne jestvine celo k tujcem in nasprotnikom, ne da bi nastojali, da bi društvo z njih pomočjo vspelo do one veličine, za koje je namenjeno. Odbor nastoja, da slavnemu občinstvu kolikor možno ustreže s točno postrežbo in donosom blaga na dom; skrbi se pa pred vsem za dobro kakovost in nizke cene jestvinam, radi česar priporočamo našemu občinstvu v Trstu, da se mnogobrojno vpišejo v to narodno društvo ali se vsaj poslužuje v zadružni prodajalnici in gostilni. Novi člani se sprejemajo v prodajalnici ali v društveni pisarni v Rojanu. Vstopnina znaša 2 gl., deleži pa po 30 gl., kateri se morejo vplačati v mesečnih obrokih po 2 gld. ali v tedenskih po 30 kr.

Otroška vrtca podružnice sv. Cirila in Metoda v Rojanu in na Greti odpreta se dne 4. prih. meseca. Vpisovanje se začne v petek 1. septembra od 8 ure do 12 predp. Ker se bode letos brez dvojbe mnogo otrok oglasilo, priporočamo starišem, da za časa pripeljejo svoje otroke ter je vpišejo.

Štendija. Borzna deputacija razpisuje dva štendija po 200 gld. iz ustanove „Pandolfo Federico Oesterreicher“. Do teh štendijev imajo pravico mladenči, rojeni v mestu ali v okolici in ki se hočejo po dovršenih trgovinskih studijah posvetiti trgovinskemu stanu.

Prošnje je vložiti do 15. septembra pri borzni deputaciji.

Socijalistiški shod v Zurigu zaključil se je dne 12. t. m. Zadnji seji predsedovala je gospodičina Kulišova iz Milana. Liebknecht brani socijalno politiko svojih nemških sodrugov, trdeč, da bi Nemci takoj postopali liki ruski socijalisti, ako bi bile razmere v Nemčiji enake ruskim. Za sedaj treba samo bojovati se za splošno volilno pravo. — Dr. Ellbogen z Dunaja izjavil je, da hočejo avstrijski socijalisti zanesti boj tudi v parlament. Avstrije predložili so resolucijo: „Shod vabi delavce vseh narodnostij, da storé korak naprej za splošno volilno pravico ter agitujejo v prid stranki“. Govorita med splošnim bučanjem še dve francoska govornika in razprava se konča z resolucijo: „Vsaka država mora si osnovati zase posebno taktiko delovanja ter sklepati dogovore po lastnem prepričanju, samo da deluje v prid splošni volilni pravici. — Konečno se

sklene, da bode prihodnji socijalistični shod leta 1893. v Londonu.

Za oslovo senco. „L'Indipendente“ in „Mattino“, čeprav sta si brata po krvi in po mišljenju ter pridno zobljeta prvi iz magistratnih, drugi iz vladnih jasli, zastopata sicer ista načela in misli, vendar se čestokrat rado zlasata. Tako se uprav sedaj bratski prepirata mej seboj — za oslovo senco. Povod temu najnovejšemu prepiru je dala nekda neka slovenska pritožba. Kakor je znano, ne popusté gospodje na magistratu od svojega prepričanja, da je Trst celoma laško mesto, niti ako se mestna hiša na nje zruši ter jim tatje do zadnjega groša odnesejo iz blagajne. Zadnji groš bi žrtvovali, da polasčijo magari samo jedno slovensko dušo. Magistrat tržaški posluje zajedno kot c. kr. okrajno glavarstvo, v stvareh zadevajajočih se vojakov. Znamo tudi, da vlada vsaj v vojaških stvareh je obvezana dopisovati z bornim vojakom, ki za njo žrtvuje najlepšo dobo svojega življenja, v njemu lastnem jeziku. Dogodilo se je pa, da je tržaški magistrat neki slovenski stranki v Postojni poslal lašk odgovor na neko ulogo v vojaških zadevah. Ker pa Postojna ni „Firenze“, naravno je, da dotična stranka ni razumela laščine ter vsled tega se pritožila na tržaško namestništvo, koje je izdalo magistratu neki ukaz, da slavnosti občuje v vojaških stvareh s strankami v vseh treh deželnih jezikih. Temu ukazu se je „vsemogočna delegacija“ uprla ter izrekla sodbo: „da ne pripoznava tržaški magistrat drugega jezika kot upravni jezik razun italijanskega tudi v stvareh, v kojih posluje kot namestništvu podrejen organ“. Ta sklep ni se nekda potrdil, a načelo vendar ostane in nek srboriti dopisnik je že sanjal, da je vlada zopet razpustila mestni zbor. To kost glojeta sedaj začetkom imenovana časopisa vsak po svoje. Dočim daje „Indipendente“ prav svojemu gospodarju-magistratu, „Il Mattino“ se zvija kakor kača, kedar jej stopiš na rep: noče namreč odločno se izreči, da bi moral magistrat v prenesenih stvareh uradovati tudi v slovenskem jeziku — no, kaj takega od „Mattina“ zahtevati bilo bi preveč! — temveč kreče se krog „Indipendenteja“ liki mačka krog vrele kaše. Iz vsega se vidi, da toliko magistratov organ, kakor vladno glasilo si prizadevata zatajiti Slovence in njih pravice. Mi jim svetujemo prav iskreno: podajta si roki ter objamita se, kajti vajino polemizovanje je le prav v oči. Brata sta si, pa se tako nekrvavo koljeta — za oslovo senco!

„Banco operato“ imenuje se v Trstu neka zadruga, čije namen je preskrbcovati svojim članom razno v domačem gospodarstvu potrebno blago po primerno nizkih cenah. Čisti dobiček razdelil naj bi se mej zadrugnike. Poleg tega je imel tudi smoter, dajati posojila svojim udom. Dočim je v prvem svojem namenu začetkom nekoliko ustrezal, zagazil je pri podeljevanju posojil in kredita tako daleč, da je letos moral ustaviti posojila ter zožiti svoj delokrog. Bilo je pred par leti misliti, da se to društvo povzdigne na prvo mesto ter da bode skoraj onemogočilo ustanovitev vsacega družega enakega društva. Lahoni so s ponosom kazali na to lepo se razširjajočo svojo ustanovo ter so z nekako pompoznostjo objavljali uspehe nje-

nega delovanja. Ko je pa prišlo do rečene sklepa, splašili so se vsi njegovi udje te zahtevali od vodstva, da jim povrne njih denar. Deleži so se zaporedoma odpovedali, a denarja ni bilo, da se nadaljuje društveni promet. Vodstvo je bilo prisiljeno sklicevati občni zbor za občnim zborom; preosnovala so se pravila, delali se novi sklepi, kako društvu pomagati. Vse zastoj; preveč so že zagazili ne samo s posojili, temveč precenili so svoje moči: najeli uradnikov, slug, biričev itd., najemali bogate in druge prostore, dovoljevali podpore in delali vratolomne pogodbe. Preti jim polom in likvidacija. Menda tudi današnji občni zbor ne bode posebnega iztuhtal. — To smo napisali, da predočimo našim delalcem, katerih je izvestno bilo več tudi pri tem društvu, kako se morajo odsihdob varovati lahonskih društev. Mi že z davna pridigujemo, da Lahoni ne poznajo dobrega gospodarstva, da se brigajo edino za svoje panlahonske interese ter puščajo v nemar prave koristi in namen društev: z „Bancom“ so hoteli združiti ves delavski stan v Trstu pod laško streho, a se jim je ponesrečilo ter doživeli so veliko blamažo. Našim delavcem v obče pa priporočamo, da se odsihdob varujejo lahonskih priliznenih obrtov in pristopijo k našim slovenskim društvom, kojim skrb je edina korist svojih udov. Ne mojte toraj verjeti hinavskim Lahonom, ki so vam krivi proroki; opustite „Banco“ in vse „Operaje“ ter pristopite k našemu „Podpornemu društvu“, „Hranilnici“, „Rojanskemu konsumnemu društvu“ in dr. Vodi naj vas, delavci, slovo: „Svoji k svojim“ in le tako pokazemo nasprotnikom, da smo tudi Slovenci ter živimo tudi brez njih!

„Mrtev — a svoboden“ 33letni Fran Juretič iz Logatca prišel je dno 13. t. m. na magistrat k vodji g. Ganduziju ter mu jel osorno pripovedavati, kako je finančni stražnik Ivan Harabaič na Greti prijel njegovo ženo, ker je hotela utihotapiti nekoliko špirta ter jo odvel v zapor. Zahteval je možko, da mu se žena takoj izpusti iz zapora. Zamán mu je tolmačil g. Ganduzio, da se mora v to svrhu obrniti drugam, ne na magistrat. Juretič se je vjezil, slekel je svojo suknjo ter jo vrgel g. Ganduziju na pisalne mizo. Kaj je hotel s tem demonstrirati, to naj vedi Bog sam! G. Ganduzio poklical je mestnega stražnika, da baci razkačenega Juretiča iz sobe. Na hodniku pa sreča slučajno baš istega finančnega stražnika Harabaiča, ki mu je ženo zaprl. Komaj ga ugleda, plane nanj liki razkačen lev kričoč: „Mrtev, a svoboden bodem šel od tukaj!“ Začne suvati in brcati na desno in levo, kar slepo, kamor in komur je padlo. Ubogi finančni stražnik in pa mestni stražar bila sta kar omamljena zbok obilih in silnih klofut. Poklicali so tri stražnike, kateri so besnega Juretiča komaj ukrotili ter ga odveli v zapor. Finančni in mestni stražnik sta šla po končanem boju na zdravniško postajo lečiti se.

Človeške zveri. V Biskupih pri Vraždinu našlo je redarstvo zvezo hudobnežev, kateri so kradli otroke in potem jih kvarili na životu, da so jih porabljali — v prosjačenje in od tega živeli. Do danes zaprli so tri take zveri in našli so štiri pohabljenе otroke od 8 do 12 let stare.

Dvema deklicami polomili so roké in nogé; jednemu dečku iztrgali so jedno okó in ódnega dečka imeli s) toliko časa stisnjonega med viticami v nekem stroju, dokler ni ostal gobast! Preiskava proti tem nečlovečezem začela je v Varaždinu. — Res škoda, da se po zakonu ne kaznujejo taka strašanska hudodelstva s smrtjo!

Divjaška „šala“. Dne 2. aprila t. l. sprla sta se kmeta Ivan Kosmina in Josip Bertuca v neki gostilni v Volčjem gradu s kmetom Andrejom Stolfo. Ko je ta odšel iz gostilne, šla sta prva dva za njim ter ga nametavala kamenjem. Ne dovolj na tem, pograbila sta ga in vrgla v veliko mlako. Štolfa je prosil svojega napačalca, da ga pustita pri miru, toda jedva se je izkobil iz vode, že ga pograbit in ga vržeta nazaj. Voda je bila toli globoka, da bi bil Štolfa prav lahko utonil. Ko se je revež zopet jel izkobil, obmetavala sta ga z nova kamenjem ter pobegnili. Štolfa vdobil je več ran na glavi in težko rano v trebuhu, katera mu je povzročila bolezen, na koji še vedno trpi. — Dne 17. t. m. stala sta Kosmina in Bertuca v Trstu pred sodnikom, zatožena teškega telesnega poškodovanja. Izgavarjala sta se, da sta bila pijana ter da nista nameravala storiti Štolfi kaj zlega; hotela sta se samo nekoliko „pošaliti“. Dobila sta vsled raznih olajšav onih okolištin vsak po 6 tednov zapora.

Italijanski ponarejalci avstrijskih petdesetakov sedijo od 15. t. m. pred porotniki v Vidmu (Udine). Zatoženi so štirji in sicer: Ljudevit Comessati, 52 let star, trgovec, iz Vidma, kaznovan že radi goljufivega bankrota (zaprt od 10. julija 1892.); Leonard Tavano, star 55 let iz Basaldelle, mešetar, že kaznovan radi golufije (zaprt od 11. julija 1892.); Dominik Secco, star 59 let, iz Tarcenta, bivši gostilničar in trgovec žitom (zaprt od 12. julija 1892.) in Aleksander Morgante, star 27 let iz Vidma, mesar v Mercatovechio, nekaznovan (zaprt od 24. julija do 12. avgusta 1892., sedaj na prostem proti jamčevini). Branitelj-odvetnikov je sedem, prič dvajset, med katerimi kaženec Leopold Chiaruttini, katerega je že obsodilo tržaško deželno sodišče radi ponarejenja denarjev na 15-letno ječo. Zatoženi so, da so dne 7. in 8. julija 1892. leta izdali v raznih krajih Furlanije 19 avstrijskih ponarejenih petdesetakov. — Razprava končala je včeraj, ter poročamo prihodnjič o nje izidu.

Iz Soluna poročajo pariškemu „Petit Journalu“, da se je posrečilo orožnikom ubiti nevarnega bolgarskega roparja Angela v okolici mesta Drame (Makedonija). V njegovi obleki našli so 1800 turških lir (okolu 19 tisoč goldinarjev) in dnevnik, v kateri je natančno biležil imena svojih žrtv tekem svojega 20 letnega roparstva. Iz tega dnevnika razvidno je, da je postrelil 192 ljudi po raznih krajih Makedonije in 40 nesrečnežev je poklal. Pozapri so tudi več Bolgarov, sumljivih zveze z Angelom.

Iz Gorice javljajo, da je nastal po noči med 16. in 17. t. m. velik požar v papirnici „Leykam“ v Podgori. Iz Gorice prihiteli so gasilci in vojniki ogenj gasit. Ker je zubelj ugonobil nekoliko strojev in dokaj papirja, računajo nastalo škodo do okolu 40 tisoč gld.

Živela madjarska tiskovna svoboda! „Obzor“ doživel je dné 10. t. m. svojo 560. zapleno in to, ker je govoril o krizi v mestnem zastopu zagrebškem, o kateri je isti dan obširno razpravljaj službeni list. To nas spominja na nekako „dvojno mero“ nekje na Primorskem, baš ne daleč od nas.

Koliko se izpije v Belgiji? V Belgiji se pije alkoholičnih pijač menda razmerno več, kakor v katerikoli deželi na svetu. Ne pijo pa vrli Belgičani vina; njim zadostuje pivo in pa — žganje. Belgijsko pivo pa je različno od našega; temne je barve in jako grenko, tako grenko, da se

nekateri vrsti ne more piti brez sladkorja. Žganjarij in pivarn našli so koncem leta 1890. v Belgiji 185.036, to je: na vsa 36 prebivalcev pride posebna žganjarija! Po poslednji statistiki izpije vsak prebivalec (brez razlike na starost in spol) na leto 210 litrov piva in 12 litrov žganja, kar stane 76-65 frankov. Po tem računu izpije rodbina, obstoječa iz peterih oseb (troje otrok) na leto 1050 litrov piva in 60 litrov žganja, v denarju torej 382-25 frankov! Poprečno zapije se v Belgiji vsako leto 327 milijonov frankov na pivo in 115 milijonov frankov na žganju!

Francosko novinarstvo. V Parizu izhajalo je do dne 1. maja t. l. 2287 časopisov. Izmed teh bilo je 190 političkih, 176 medicinskih, 304 finančnih, 53 književnih, 45 sportnih itd. V pokrajinah pomnožili so se časopisi od lanskega leta od 3439 na 3848, izmed katerih je samo 337 dnevnikov. Število verskih časopisov narastlo je od lani od 137 na 229, narodnogospodarski pa so padli od 59 na 53.

Ogrski minister pravosodja Szilágyi je na svojem dopustnem popotovanju dal silom odstraniti iz svojega kupeja slučajno vstopivšega bankirja Brandla iz Pešte, kateri ministra ni poznal. Ne zadovoljen s to nasilnostjo, poklical je na neki postaji blizu Pešte orožnika, kateremu je ukazal, da naj zadrži Brandla, kajti isti da ne sme istega dne nadaljevati svojega popotovanja. Orožnik je izvršil povelje. Bankir je zatožil pravosodnega ministra radi omejenja osebne svobode. — Lepa je ta!

Raz okno na ulico je padel Gletni Evgen Bessch, bivajoč v ulici San Servolo št. 4. Poškodoval se je močno in so ga morali prenesti v bolnico. Pazite vendar na otroke!

Mlad tat. Po „karnjanah“ v Kjadinu, Kolonji in Gvardeli bilo je čuti poslednje 14 dni o raznih tatvinah, a dosledno so se umeli zločinci potajiti tako, da ni bilo sluha o njih. V noči mej 13. in 14. t. m. so pa vendar zasačili jednega teh tičkov v osebi 14letnega mizarskega vajenca Josipa Kreševica iz Račic pri Podgradu ter ga izročili deželnemu sodišču. Ni dvomiti, da pridejo tudi drugim njegovim „prijateljem“ na sled.

Izpred sodišča. Anton Križman iz Zrenjpe, 40 let star, peljal se je minolo saboto s parobodom od Umaga v Trst v družbi Ivana Martinčiča. Temu je med potjo zmanjkala mošnjica, v kateri se je nahajalo nekoliko drobiža in zlat prstan. Dospevi v Trst pogrešal je Martinčič mošnjo in dne 16. avgusta moral se je Križman opravičevati zaradi prestopka tatvine. Opravičeval se je tako-le: Jaz mu nisem ukradel mošnje, ampak ta mu je padla iz žepa med tem ko je spal in jaz sem jo pobral na tleh in jo spravil. Ko sva prišla v Trst in se mi je potožil, da mu manjka to in to, dejal sem mu jaz, naj bode le brez skrbi, kajti vse, kar je zgubil, je dobro spravljeno. Tudi drugi dan, to je v nedeljo, sem ga tolažil naj bode brez skrbi, ker je izgubljeno blago dobro spravljeno. A on menda ni hotel verjeti mojim besedam in je najbrže šel ovaditi tatvino redarstvu. Ko sem se v nedeljo popoldne sprehal v občinskem vrtu, pride k meni neki stražnik ter me povabi, naj grem ž njim k nadzorniku. Nadzornik mi kar naravnost zabiča naj mu izročim mošnjo. Evo tu jo imam spravljeno, sem dejal, ter jo izročil nadzorniku. Kako je to, vpraša sodnik obtoženca, da ste skozi dva dni zatrdjevali svojemu tovarišu da je mošnja dobro spravljena in da naj bo brez skrbi, pa mu jo vendar-le niste izročili in niti povedali, kje tiči mošnja? Bal sem se, da jo zopet izgubi, odgovori obtoženec. Dobil je 4 dni zapora radi tatvine.

Statistika tržaška. Od 6. do 12. t. m. rodilo se je 88 otrok in sicer 47 in 41 ženskih; 2 bila sta mrtvo-rojena. Umrlo je v isti dobi 67 oseb in to 30 možkih in 37 ženskih, t. j. 22-63 mrličev na vsaki tisuč prebivalcev.

Poskušeno samoubojstvo. 19letna „veseljakinja“ Ivana Martinolich namočila je v terek zvečer žveplenje v kozarcu vode in jo izpila. Ta pijača ji ni šla nič kaj v tek, radi česar so pozvali zdravnika, da ji izpre želodec. „Vesela“ Ivana ostane par dni v bolnici.

Okrajni načelnik (Capo distrettuale) IX. okraja (Sv. Ivan) preseli se iz h. št. 31 v hišo št. 32 ulice Guilia.

Loterijske številke, izžrebane v Trstu dne 19. avgusta t. l.: 28, 41, 31, 73, 25.

Hvaležnost živali.

Pravljica. — Pripoveduje Jadranski.

V deveti deželi živel je nekoč neka uborna vdova, mati jedinega otroka, kojemu so pri krstu dali ime Božidar. Uboštvo pa jo ni oviralo, da ne bi bila vzgojila svojega otroka po tistih načelih, ki jih jej je toplo priporočal pokojni mož na smrtni postelji. Vsa njena skrb bila je dobra vzgoja Božidarova. Ko je bil ta še nezmežno dete, varovala ga je kakor zenico lastnega očesa pred nevarnostmi, ki prete od vsih strani nezmožnim otrokom in komaj je zrel takorekoč iz lupine in prišel k pameti, že ga je poučevala, nagibala in napeljavala k dobrem kakor ptica, ko izpeljuje iz gnezda svoje mlade.

Dorastel je Božidar vrlim dečkom. Zdrav čvrst in krepak na telesu lesketal se je na nedolžni dušici še lepših svojstev.

Bistroumen je bil in pošten, srčan in ob enem usmiljenega in rahločutnega srca; prav takošen, kakoršnega si je vzgojila blaga mati.

Zahajal ni nikoli med hudobne in popačene otroke, ampak držal se je doma in matere svoje, ker mu je taista vedno pravila, da po slabi tovaršiji rada glava boli. —

Posebno so se dečku smilile uboge živali. Srce se mu je hotelo utrgati, ko je videl, da kdo slabo ravna z njimi in jih celo trpinči. Ta čut usmiljenja do ubozih nespametnih živali bil je pozneje njegova sreča, in njegova sreča je izvor te-le moje pravljice.

Ko je namreč necega dne poslala mamica dečka po hleb kruha na posodo k sosedom, in se je dečko vračal s hlebom pod pazduho domov srečal je na cesti hudobne „paglavce“ (Posoglavce) ki so trpinčili malega psička. Revšetju je bilo večica zategnena za vrat; jeden izmed hudobnih paglavcev pa je vlačil živalico za seboj ob vrvi, drugi so jo pretepali šibami, in tretji lučali kamnje vanjo da je cvilila od muk, da bi se bila kar trdemu kamenju smilila.

Kaj vam dam; da mi daste tegale psička, uprašal je dobri dečko hudobne paglavce in dve debeli usmiljeni solzi sta mu igrala v očesih ko je to govoril.

Hleb kruha, ki ga imaš pod pazduho, nam dej, pa ti ga damo — odgovorili so paglavci. — Ti meni daš, jaz tebi dam iz rok v roke in pogodba je bila sklenjena. Hudobneži so planili nad črn hleb kakor lačni volkovi, in Božidar nesel je ubogo živalico domov in vesel je bil da jo je otel iz nečloveških rok. —

Nisi-li prinesel hleba, vprašala ga je mamica ko je prišel domov. — Ne! dal sem hleb kruha za tega-le psička, je odgovoril Božidar in pravil mamiči kako je otel živalico življenje.

Prav si storil dečko, pohvalila ga je mamica, da si se vsmilil uboge živali! Kdor nima vsmiljenja z živaljo nima ga tudi z ljudmi! —

Šel je po drugi hleb in srečal je paglavce, ko so trpinčili necega mačka.

Kaj vam dam, da mi daste onega mačka, uprašal je hudobneže.

Hleb ki ga maš pod pazduho nam daj, pa ti ga damo, odgovorili so paglavci.

Ti meni daš, jaz tebi dam, iz rok v roke in pogodba je sklenjena. Paglavci so planili nad hleb kakor gladni volkovi in Božidar je nesel domov mačka in vesel je bil, da ga je otel iz nečloveških rok.

Kam si del hleb kruha, povprašala ga je mamica, ko je prišel domov.

Dal sem ga za tega-le mačka, je odgovoril Božidar in pravil, ksko je rešil mačku življenje.

Prav si storil, pohvalila ga je majka, da si se vsmilil vboge živali. Kdor nema vsmiljenja z živaljo, nima ga tudi z ljudmi.

Šel je k sosedu po tretji hleb kruha in srečal paglavce, ko so trpinčili mlado belouško srebrnimi uhani. — Kaj vam dam, da mi daste belouške srebrnimi uhani, vprašal je vsmiljeni dečko paglavce. Hleb kruha ki ga imaš pod pazduho — dejali so paglavci, daj nam pa ti damo belouško srebrnimi uhani.

Ti meni daš, jaz tebi dam, iz rok v roke in pogodba je bila sklenjena. Paglavci so planili nad črn hleb kakor gladni volkovi in dečko je nesel domov belouško srebrnimi uhani. Vesel je bil, da jo je otel iz nečloveških rok.

Kam si del hleb kruha ki so ga posodili sosedje, uprašala ga je majka, ko je prišel domov.

Dal sem ga za belouško, odgovoril je dečko ter pripovedoval, kako je rešil belouško od neusmiljenih paglavcev.

Prav si storil, pohvalila ga je mamica, da si se usmilil vboge živalice. — Kdor nima usmiljenja živalijo, nima ga tudi z ljudmi. —

Psiček Belin, mucek Mustafa in belouška srebrnimi uhani, so se vdomačili sprizajznilo in pobratili, kakor da bi bili potekli po eni materi. Božidar je pa rasel in dorastel prijetnim mladeničem pred Bogom in pred ljudmi.

(Dalje prih.)

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUSTVO vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato pre-skrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3)

pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senčnatim vrtom in dvemi dvoranami, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in mrzlimi jedili.

Novi člani

se še vedno sprejemajo ob **uradnih urah** vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—14

Gostilna „Štoka“, staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Case rma“, glavni shajališči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarne „Universo“ priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

E. Šverljuga, brivec v **Stadion št. 1**, priporoča se slav. občinstvu za **blagohotno obiskovanje**. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zaloago porcelanskega, steklenega, lončnega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.